

**NEKAJ IZKUŠENJ IZ PRAKSE PRI
SPODBUJANJU DRUŽINSKEGA
BRANJA**

POTI DO KNJIGE, TREBNJE, 6. 11. 2019

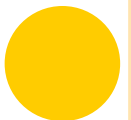
Mag. Tilka Jamnik

e-mail: tilka.jamnik@gmail.com

LJUDSKO SLOVSTVO (DRUŽINSKO IN MEDGENERACIJSKO – USTNO)

- bibanke, nagajivke, prstne in rajalne igre ...
uspavanke,
- babica pripoveduje pravljice,
- dedek obuja spomine ...

- Nekdo v družini bere drugim, ki skupaj luščijo
fižol, ličkajo idr.

Umco, 2017, 319 str.

Založba KMŠ, 2017,
191 str.

VZGAJANJE STRASTNIH BRALCEV

5 PREPROSTIH KORAKOV DO USPEHA
V ŠOLI IN V ŽIVLJENJU

NANCY NEWMAN

Vzgajati braka je lažje, kot si mislite!

SPODBUJANJE DRUŽINSKEGA BRANJA

- Ustanoveitev UNESCO 16. nov. 1945 (pismenost in izobraževanje je predpogoj napredne demokratične svetovne ureditve),
- leta 1948: Mednarodna mladinska knjižnica v Münchnu, 15. novembra 1948: Pionirska knjižnica (70 let mladinskega knjižničarstva),
- leta 1953: Mednarodna zveza za mladinsko književnost (IBBY), v Zürichu,
- leta 1956 Mednarodna bralna zveza (IRA / ILA),
- leta 1992: Slovenska sekcija IBBY,
- leta 1995 Bralno društvo Slovenije.

KNJIŽNA VZGOJA OTROK OD PREDBRALNEGA OBDOBJA DO 9. LETA STAROSTI

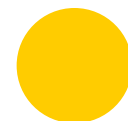

- v letih 1988-1992 smo v Pionirski knjižnici v Ljubljani razvijali »igralno uro s knjigo«,
- leta 1994 izšel priročnik *Knjižna vzgoja otrok*, (1994),
- posodobitev knjižne vzgoje otrok v vrtcih (Kurikulum za vrtce, 1999).

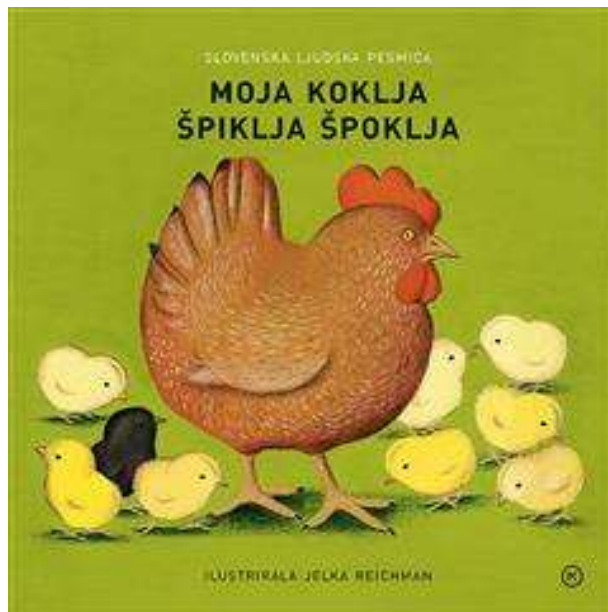
PREDŠOLSKA BRALNA ZNAČKA (PBZ)

- Osnovala se je v drugi polovici 90. let kot povezava različnih uspešnih praks pri Bralni znački Slovenije (na terenu se dogaja pod različnimi imeni; prva publikacija *Predšolska bralna značka*, 1998.
- (...)
- V objemu besed: 2016 - 2017 (Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta),
- Family Literacy Works, 2017 – 2018 (Mestna knjižnica Kranj s partnerji).

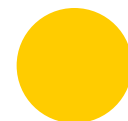

DRUŽINA JE “ZIBELKA BRANJA”

PRVA KNJIGA ZA NOVOROJENČKA

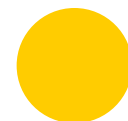

- zgibanka Zibelka branja, 2002; Zveza družin pri ZPMS, prizadevali smo si, da bi jo dobili starši novorojenčka skupaj s slikanico,
- v okviru projekta »Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih« (MoST, NIJZ))
-

SPODBUJANJE BRANJA V DRUŽINAH Z OTROKI S POSEBNIMI POTREBAMI

- Knjižnica Metlika izvaja projekt "Romi, povabljeni v knjižnico", 2003,
- Aksinja Kermauner ustvari prvo tipno slikanico za slepe Snežna roža (založba Miš, 2004),
- Knjižnica ATLinharta Radovljica izvaja projekt "Kdo bo napravil Vidku srajčico", 2008
- Itd., itd.
- Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS izvede simpozij "Branje otrok v predšolskem in zgodnjem šolskem obdobju, branje otrok z različnimi posebnimi potrebami" leta 2012,
- (...)
- Seminar "Branje in otroci s posebnimi potrebami", Oko besede, MS, 19. 9. 2019.

MEDGENERACIJSKO BRANJE

- Leta 1999 - v *Mednarodno leto starejših*,
- 1. oktober - mednarodni dan starejših,
- 1. oktober 2009 – ob 10. obletnici mednarodnega leta starejših: v desetletju smo okrepili svoja prizadevanja za zgraditev »družbe vseh generacij«,
- Različne oblike in projekti MG branja,
- projekt *Skozi knjige k pogovoru o starosti*, ki ga dr. Tina Bilban vodi že tretje leto,
- 2018 – Evropsko leto kulturne dediščine.

NACIONALNI MESEC SKUPNEGA BRANJA 2018

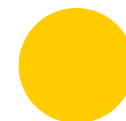

DRUGI NACIONALNI MESEC SKUPNEGA BRANJA 2019

Beremo skupaj

Nacionalni
meseč
skupnega
branja

8. 9. – 13. 10. 2019

- spodbude za branje svojim otrokom potrebujejo predvsem starši, ki ne berejo sami,
- ki (še) nimajo otrok v vrtcu:
 - poudarimo pomen dobro razvite bralne pismenosti (sestavljene pismenosti, kaj vse beremo),
 - poudarimo pomen branja za otrokov razvoj,
 - branje zahteva čas (časovna org. dejavnosti),
 - z otrokom se intenzivneje ukvarjamo v predšolskem in zgodnjem bralnem obdobju,
 - sodobna ponudba sporočil in medijev (otroka ne prepuščamo TV, mobilnemu telefonu, računalniku),
 - branje z razumevanjem, vzgoja h kritičnosti.

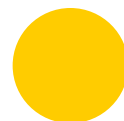
STARŠEM/1.

- pripravimo predavanje, zgibanke o pomenu branja in kakovostnih knjigah ...),
- z bralnimi delavnicami (ki so prijetne in koristne, na določeno temo),
- druženja otrok in staršev (npr. pred novim letom), v katera vključimo branje in uporabo knjig ter drugega bralnega gradiva,
- otroci vidijo brati tudi svoje starše!

STARŠEM/2.

- v delavnicah želimo pokazati staršem, kaj in kako naj berejo otrokom doma,
- starši naj dobijo izkušnjo in občutek: “to ni nič posebnega, zmorem-o tudi mi”,
- “tako, kot si želi otrok”,
- opozorimo, da knjižnica nudi gradivo, pomoč, spodbude ...
- poskrbimo za dostopnost bralnega gradiva (predstavimo knjižnico ... bralni nahrbtnik),
- s starši delamo strokovno, toda preprosto, sproščeno, prisrčno ...

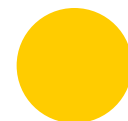
DELO Z LEPOSLOVNIM GRADIVOM

OTROKOM

- beremo, beremo (povzemamo) ob ilustracijah,
- pripovedujemo,
- se pogovarjamo, vprašanja in odgovori,
- opazujemo ilustracije,
- vključujemo otrokovo aktivnost, igrarije, igrače, ljubkovanje ...
- spodbujamo različne dejavnosti po branju,
- (risanje ... zgodbe si izmišljujemo).

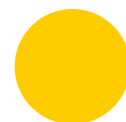

- gradivo in branje prilagajamo starosti otroka in temu, kako sprejema (njegovemu zanimanju, živahnosti idr.),
- kakovostno gradivo,
- gradivo, ki je ljubo tudi odraslim, ki berejo,
- med glasnim branjem se mdr. poglobljajo medsebojne čustvene vezi (vsak starš je otroku najljubši bralec, tudi če ni najboljši).

ZLATA HRUŠKA JE ZNAK ZA KAKOVOST OTROŠKIH IN MLADINSKIH KNJIG.

TEDEN
ZLATIH
HRUŠK

Branje prilagajamo otroku, pa vendar obenem otrokom vzgajamo:

- poslušanje in kulturno komunikacijo,
- primerno ravnanje z bralnimi gradivi.

- izberemo knjigo, ogledamo si naslovnico, kaj pričakujemo,
- preberemo naslov in ustvarjalce, (ne zahtevamo od otrok, da vedo za njihova imena),
- morda si ogledamo ilustracije, preden začnemo brati,
- beremo tolikokrat in toliko časa, kot si želi otrok,
- pogovarjamo se, če si želi otrok oz. če mi želimo s knjigo otroku nekaj sporočiti (vzgojno, koristno ...)

- razlika med družinskim branjem in “uro pravljic” v knjižnici,
- razlika med “igralnimi urami” doma in v vrtcu, v knjižnici,
- razlika med družinskim branjem in profesionalnim branjem /umetniško interpretacijo,
- Idr.

DELO S POUČNIM GRADIVOM

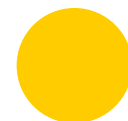
- mnoge starše, ki sicer ne berejo, hitreje in uspešneje pridobimo, če s svojimi otroki posežejo po poučnih knjigah (učenje, koristno, uporabno...),
- v bralnih delavnicah se navdušijo nad mladinskimi poučnimi knjigami tudi brez otrok (v njih najdejo veliko zanimivega, česar ne vedo),
- otroci so pa itak radovedni, vse jih zanima ... z veseljem posežejo po poučnih knjigah.

RAZLIČNI PRISTOPI DELA S POUČNIM GRADIVOM

V delavnici pokažemo staršem, kako naj uporabljajo poučne knjige z otroki:

- otrokom ponudimo knjige glede na njihova zanimanja in želje (živali, dinozavri, moje telo, nebesna telesa, nega domačih živali ...),
- v knjigah skupaj z otroki iščemo odgovore na njihova vprašanja,
- iščemo ideje, kaj početi v naravi, kam na izlet idr.
- uporabljamo kuharske in vrtnarske priročnike, priročnike za likovno ustvarjalnost idr.

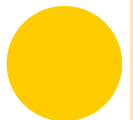
V VRTCU IZVAJAMO RAZISKOVALNO- BRALNE PROJEKTE NA RAZLIČNE TEME:

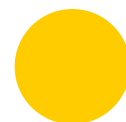
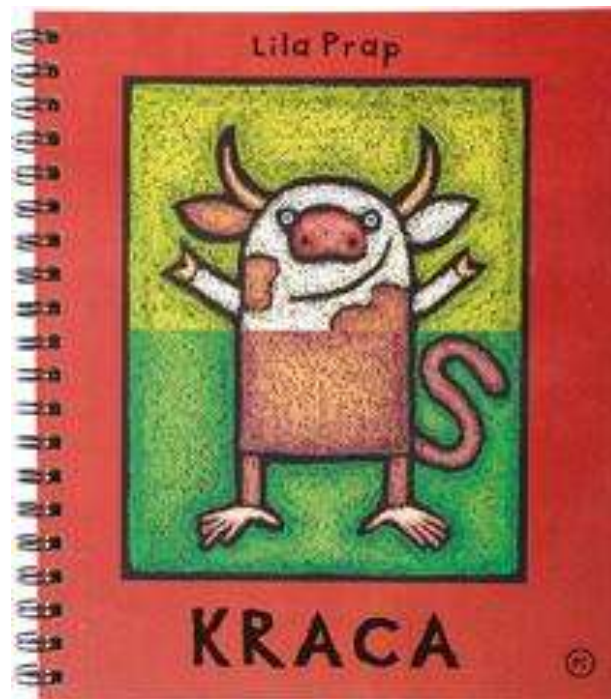
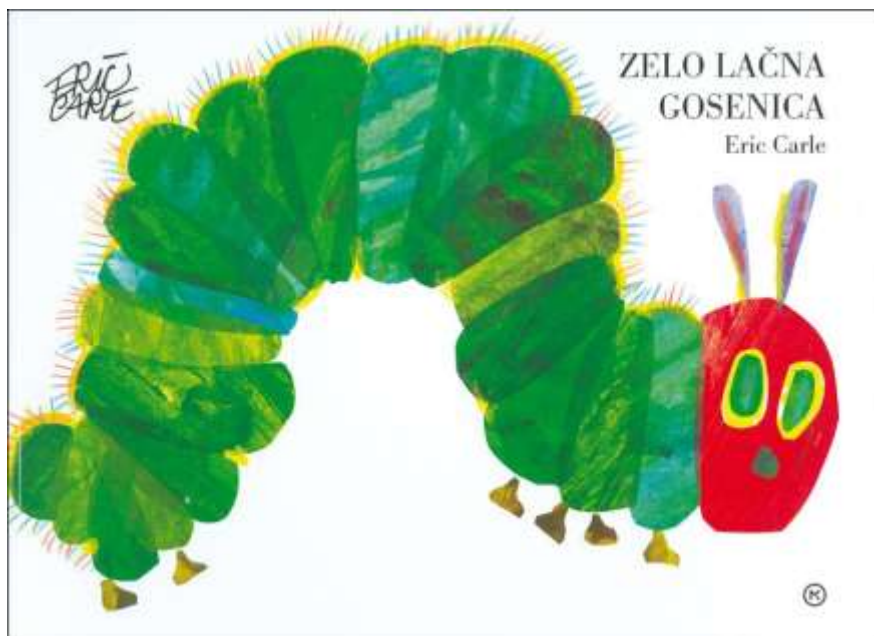
- moj domači kraj, spoznavanje Slovenije, sveta,
- čebele, človeška ribica, domače živali ...
- različne (slovenske) jedi, zdrava hrana,
- letni časi,
- božič, novo leto ... različni prazniki,
- Idr.

ČE BI ZDAJ DELALA V DRUŽINSKI BRALNI DELAVNICI:

Mira Voglar • Lidija Osterc

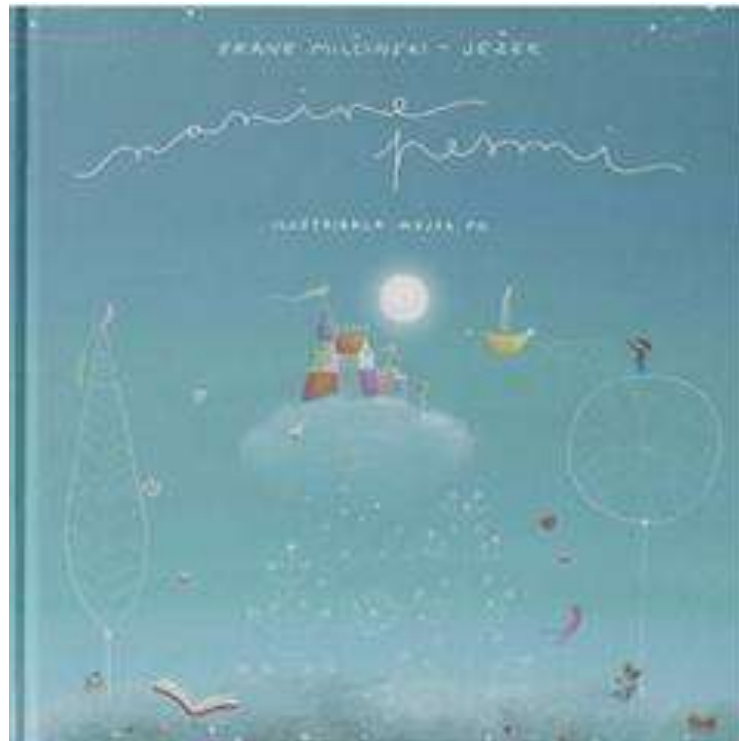

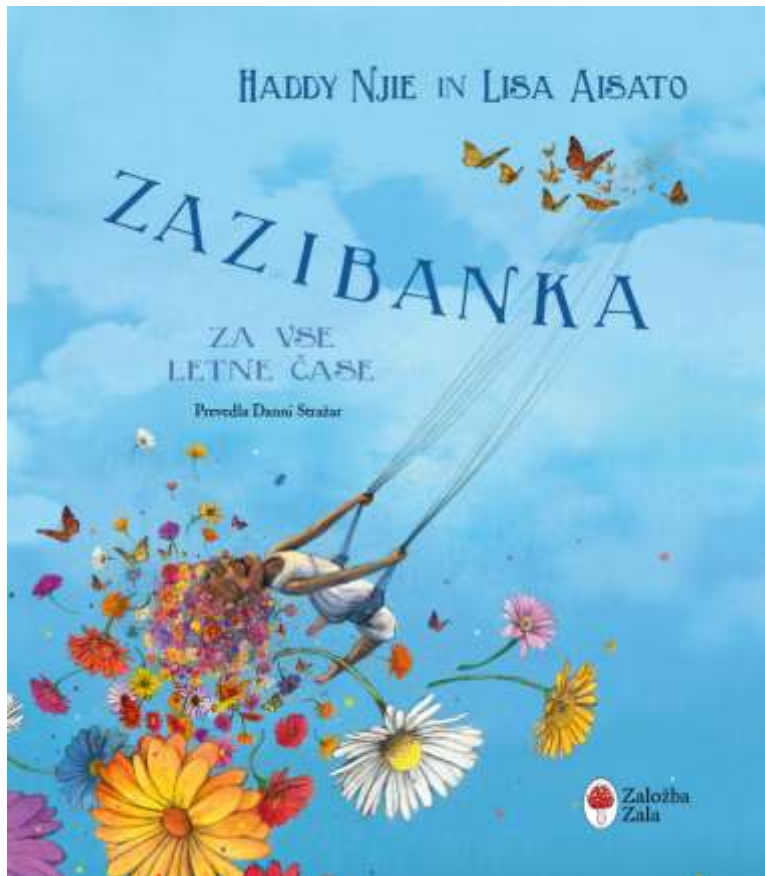
- prebrala ali povedala bi pravljico,
- prebrala pesem,
- v poučnih knjigah poiskala ideje za novoletno okrasitev, novoletne čistitke in recept(e) za potico ...
- Izdelali in napisali bi novoletno voščilnico.

https://www.youtube.com/watch?v=p0gm79K_m8E

USPAVANKE ...

- https://www.youtube.com/watch?v=3tLl42WoGUs&fbclid=IwAR1kXjRsGgPWY9GqDf8-LpmLw_x7OPGWkH1foFuWGrKIdC8vvGpEKY6jrb0

Hvala za pozornost ☺

